

Název studijního předmětu: ASGV00865 Politická sociologie

Vyučující: doc. PhDr. Lukáš Linek, PhD.

Kontakt: lukas.linek@soc.cas.cz

Formy výuky studijního předmětu: přednáška/seminář

Rozsah studijního předmětu: 1/1

Výuka: úterý 10:50–12:25, místnost 1.11, Celetná 13

Konzultační hodiny: po osobní dohodě v úterý po výuce od 14,10, Celetná 20 (kancelář).

Stručná anotace předmětu:

Cílem kurzu je představit základní koncepty politické sociologie. Proto kurz v úvodních hodinách představí základní pojmy jako moc, zájem, stát, režim a demokracie. Poté se zaměří na důležité aspekty politických institucí a politického jednání.

Cíl předmětu:

Cílem kurzu je představit základní koncepty politické sociologie (politika, zájem, moc, stát, politický režim, demokracie).

Forma zakončení předmětu: zkouška (5 ECTS)

Podmínkou úspěšného absolvování kurzu je (1.) aktivní účast na výuce založená na studiu povinné literatury; (2.) odevzdání 5 písemných příprav k povinné četbě; (3.) prezentace na semináři; (4.) závěrečný test.

Termíny:

Písemné přípravy k povinné četbě musí být vloženy do Moodle každý druhý týden nejpozději v pondělí do 12 hodin (termíny jsou uvedeny na následujících stranách v Obsahu kurzu).

Komunikace:

V případě komunikace e-mailem pište do předmětu „Politická sociologie“.

Všechny potřebné studijní materiály a další dokumenty budou zavěšeny v Moodle.

Adresa Moodle: <https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=8097>

Vstupní požadavky:

Schopnost číst anglický odborný text. Je vhodné, aby student měl základní znalost metod sociálně-vědního výzkumu a sociologické teorie.

Podrobnosti k povinnostem:

Písemné přípravy. Studenti musí odevzdat 5 písemných příprav za semestr. Příprava musí (1.) diskutovat povinné texty pro danou dvouhodinu (kritika a komentáře – očekávám kritickou reakci studenta ohledně argumentu studie, teorie či metodologie studie). Minimální rozsah přípravy je 500 slov, maximální 1000 slov. Přípravy musí být odevzdávány do Moodle do půlnoci dva dny před konáním hodiny. Znamená to, že například texty k 1., 2. a 3. hodině diskutuje 1. příprava, která je odevzdávána do 13. 10. 2024, 23:59. Je možné jeden z textů diskutovat mnohem více než ten druhý. Včasné odevzdání příprav je podmínkou pro úspěšné zakončení. Texty jsou dostupné v Moodle.

Prezentace. Každý student musí v průběhu semestru prezentovat konkrétní téma či text, který rozšiřuje povinnou literaturu. Tyto texty budou vybrány ve vzájemné diskusi vyučujícího a studentů. Prezentující by měl nejprve stručně představit text, hlavní cíl, teorii, případně metodologii a výzkum. Poté by se měl zaměřit na:

- kritickou diskusi obsahu textu a případné upozornění na slabiny studie;
- domýšlení některých aspektů textu z hlediska sociologické teorie či teorie demokracie;
- vybít ostatní svými úvahami k diskusi.

Cílem prezentace je vedle představení textu a jeho argumentace i položit sadu otázek, které by měly sloužit jako podklad pro následnou debatu.

Závěrečný test. Kurz je ukončen testem, v němž budou zjišťovány základní znalosti konceptů a teorií, které budou v průběhu kurzu představeny.

Obsah kurzu a studijní literatura:

1. 10. 2024

1. Předmět zájmu politické sociologie. Co je politika a politické?

Povinná literatura:

Hay, Colin. 2002. *Political Analysis. A Critical Introduction*. Houndmills, Basingstoke, Hampshire: Palgrave (strany 59–75).

8. 10. 2024

2. Teorie zájmů. Teorie moci I. - Moc jako vztah, ne/vědomí.

Povinná literatura:

Hay, Colin. 2002. *Political Analysis. A Critical Introduction*. Houndmills, Basingstoke, Hampshire: Palgrave (strany 168–182).

15. 10. 2024

3. Teorie moci II. – Moc jako síť, diskurs. Formy moci. Teorie governmentality.

Povinná literatura:

*Foucault, Michel. 2003. *Myšlení vnějšku*. Praha: Herrmann a synnové (kapitola Subjekt a moc)

Odevzdání písemné práce, která diskutuje povinné texty 1–3 do 13. 10. 2024, 23:59.

22. 10. 2024

Děkanský sportovní den

29. 10. 2024

4. Teorie státu

Povinná literatura:

Dobratz et al. 2012: kapitola 2: Role of the State

5. 11. 2024

5. Politická kultura, hodnotové orientace a politické postoje

Povinná literatura:

*Inglehart, Donald, Wayne E. Baker. 2000. „Modernization, Cultural Change, and the Persistence of Traditional Values.“ *American Sociological Review* 65(1): 19–51.

12. 11. 2024

6. Politický režim a jeho legitimita. Demokratizace a předpoklady demokracie

Povinná literatura:

*Anderson, Benedict. 2003. „Pomyslná společenství.“ In Hroch, M. (ed.) *Nacionalismus. Čítanka textů*. Praha: SLON (strany 239–269).

Odevzdání písemné práce, která diskutuje povinné texty 4–6 do 10. 11. 2024, 23:59.

19. 11. 2024

Týden humanitních věd

26. 11. 2024

7. Teorie demokracie I. (elitní, pluralitní, ekonomická)

Povinná literatura:

Held, David. 1992. *Models of Democracy*. Cambridge: Polity Press and Basil Blackwell (kapitola 6: Pluralism, Corporate Capitalism and the State).

3. 12. 2024

8. Teorie demokracie II. (participativní, deliberativní)

Povinná literatura:

*Gilens, Martin, Benjamin I. Page. 2014. „Testing Theories of American Politics: Elites, Interest Groups, and Average Citizens.“ *Perspectives on Politics* 12(3): 564–581.

Odevzdání písemné práce, která diskutuje povinné texty 7 a 8 do 1. 12. 2024, 23:59.

10. 12. 2024

9. Teorie politické reprezentace

Povinná literatura:

*Caramani, Daniele. 2017. “Will vs. Reason: The Populist and Technocratic Forms of Political Representation and Their Critique to Party Government.” *American Political Science Review* 111 (1): 54–67.

Odevzdání písemné práce, která diskutuje povinný text 9 do 8. 12. 2024, 23:59.

17. 12. 2024

10. Politická participace

Povinná literatura:

*van Deth, Jan W. 2014. „A Conceptual Map of Political Participation.“ *Acta Politica* 49(3): 349–367.

3. 1. 2024

11. Volby, volební chování a politické strany.

Povinná literatura:

*Katz, Richard, Peter Mair. 1995. „Changing Models of Party Organization and Party Democracy“. *Party Politics* 1(1): 5–28.

*Culpepper, Pepper D., Kathleen Turner. 2020. „Are we Amazon Primed? Consumers and the Politics of Platform Power. *Comparative Political Studies* 53(2): 288–318.

Odevzdání písemné práce, která diskutuje povinné texty 10 a 11 do 1. 1. 2025, 23:59.